

Tere tulemast Eestisse!

Eesti riik pakub sõja eest siia tulnud Ukraina kodanikele ja nende pereliikmetele turvalist peatuspaika, haridust, tuge töö leidmisel ning erinevaid teenuseid.

Voldikus olev info võib aja jooksul muutuda. Kõige värskem info leiab:

dopomoga.ee

1247 (+372 600 1247)

Tere-tere, eesti keel!

Tere tulemast! **Ласкаво просимо!**

Minu nimi on... **Мене звати...**

Tere **Доброго дня**

Palun **Будь ласка**

Aitäh **Дякую**

Head aega **До побачення**

Jah **Так**

Ei **Ні**

Ukraina kodanikuna on sul õigus Eestis viisavabalt viibida. Praegu on esmatähtis, et sõja eest põgenedes oleks sul turvaline koht, kus viibida.

Pärast Eestisse saabumist pöördu põgenike **vastuvõtupunkti**, mille kontaktid leiad dopomoga.ee.

Vastuvõtupunktis **registreeritakse sinu viibimine Eestis**, antakse **isikukood**, leitakse vajadusel **ajutine elukoht** ja jagatakse infot **Eestis elamise, töötamise ja tervishoiu** kohta.

Vastuvõtupunktis saad esitada **taotluse ajutise kaitse saamiseks**.

Kõige olulisema info leiad dopomoga.ee või helistades 1247 (+372 600 1247)

Hädaabinumber politsei, kiirabi ja päästeteenistuse väljakutsumiseks on 112.

Ajutine kaitse

Ajutine kaitse on aastane elamisloa, millega saad endale samad õigused nagu Eesti inimestel, näiteks minna tööle, omandada haridust ja õiguse sotsiaalteenustele.

Ajutise kaitse taotlemine ei ole kohustuslik ja seda ei pea tegema kohe.

Ajutist kaitset saad taotleda kohe Eestisse saabudes **põgenike vastuvõtupunktis** või hiljem **Politsei- ja Piirivalveameti**

Elukoht

Vastuvõtupunktist **suunatakse** sind vajadusel **ajutisse elukohta**. Kui loobud pakutavast ajutisest majutusest, tuleb sul majutuskulud tasuda ise.

Püsiva elukoha leiad kinnisvara24.ee/ukraini. Elukoha leidmisel saad abi paluda ka kohalikult omavalitsuselt.

Kui oled saanud püsiva elukoha, pead **registreerima oma elukoha aadressi** rahvastikuregistris. Seda saad teha **elukohajärgses kohalikus omavalitsuses** või **veebis www.rahvastikuregister.ee**.

Töötamine

Kui oled saanud ajutise kaitse, võid kohe tööle asuda. Tööd aitab leida Eesti Töötukassa. Kui võtad end töötukassas töötuna arvele, on sul õigus tööturuteenustele ja -toetustele.

Tööealistele registreeritud töötutele maksab töötukassa vajadusel **töötutoetust**, mis on 292 eurot kuus.

Töötukassa infotelefon: 15501 (+372 669 6513), tootukassa.ee

Töötamisel eelista alati **töölepingut**. Kirjuta alla vaid lepingule, millest aru saad. Töötasu tuleb sulle maksta **vähemalt töötasu alammääras**. 2022. aastal on töötasu alammäär 654 eurot kuus, millest arvestatakse maha maksud.

teeninduses. Kui plaanid ajutist kaitset taotleda teeninduses, broneeri enne minekut aeg broneering.politsei.ee. Võta kaasa pass, elamisloa, sünnitunnistus (ka muud perekonnasündmust tõendav dokument, nt abielutunnistus) või muu isikut tõendav dokument.

Ajutise kaitse ja elamisloa andmise otsus tehakse üldjuhul kohe pärast taotluse esitamist. Aastase kehtivusega ajutist kaitset on võimalik pikendada, kui sõjaolukord Ukrainas jätkub.

Kui oled saanud ajutise kaitse, tohid reisida ka teistesse Euroopa Liidu riikidesse – teises liikmesriigis võid olla kuni 90 päeva 180päevase perioodi jooksul. Reismiseks peab sul olema Eesti elamisloakaart või Ukraina biomeetriline pass.

Ajutise kaitse saajad **peavad läbima A1 taseme eesti keele kursused ja kohanemisprogrammi** Eesti riigi ja ühiskonna toimimise, igapäevase elukorralduse, kultuuri-, keele- ja töökeskkonna ja teiste teemade kohta. Kohanemisprogramm ja eesti keele kursused algavad suvel ning nende toimumisest antakse teada e-kirjaga. Osalemine on kohustuslik.

Ajutist kaitset saad taotleda, kui lahkusid Ukrainast pärast **24. veebruari 2022**.

Kui lahkusid **enne 24. veebruari** ja ei saa sõja tõttu naasta, saad taotleda **rahvusvahelist kaitset**. Ukraina kodanike rahvusvahelise kaitse menetlus toimub lihtsustatud korras ja võtab aega umbes üks kuu. Rahvusvahelist kaitset taotlevatele Ukraina kodanikele tagab riik vajadusel nelja kuu jooksul majutuse

Täistööaeg Eestis on 8 tundi päevas ja 40 tundi nädalas. Kui töötad summeeritud tööajaga, võivad päevad olla erineva pikkusega.

Kui sul on töösuhete alaseid küsimusi, helista tööinspektsiooni nõustamisjuristile **640 6000** või kirjuta jurist@ti.ee.

Lasteaia- ja koolikoha taotlemine

Lasteaia- või koolikoha saad taotleda otse kohalikust omavalitsusest või koolist ka siis, kui sul veel puudub isikukood, ajutine kaitse, püsiv elukoht.

Eestis elavatel lastel on **koolikohustus 7. eluaastast kuni põhihariduse omandamiseni** või kuni 17-aastaseks saamiseni.

Õpitakse üldjuhul eesti keeles, osades põhikoolides ka vene keeles.

Lasteaias käimine ei ole Eestis kohustuslik. Kohalik omavalitsus tagab kõigile 1,5 kuni 7-aastastele lastele, kelle vanemad seda soovivad, võimaluse käia lasteaias.

Õppe jätkamiseks osaliselt ukraina keeles leiab veebist õppematerjale ja osalemisvõimalusi: shorturl.at/nxzDI.

Ukrainakeelne info haridusest Eestis: hm.ee/uk.

Kui soovid ise õpetajana panustada, võta end töö leidmiseks arvele töötukassas.

täpselt samamoodi nagu ajutist kaitset taotlenud sõjapõgenikele.

Kui sul on juba olemas töökoht ja **tööandja registreerib sinu lühiajalise töötamise**, siis ajutist kaitset eraldi taotlema ei pea. Lühiajalise töötajana **ei ole sul õigus** saada toetusi ja sotsiaalteenuseid.

Rohkem infot ajutise kaitse ja rahvusvahelise kaitse kohta leiad: dopomoga.ee

Arstiabi

• Erakorraline arstiabi on Eestis tagatud kõigile. Kui vajad kiiret abi, helista **hädaabinumbrile 112**.

• Tervisenõu saab inglise ja vene keeles **perearsti nõuandeliinil 1220** (välismaa numbrilt helistades **+372 634 6630**). Vajadusel suunatakse sind edasi **hädaabinumbrile 112**.

• Vastuvõtupunktides ja majutusasutustes pakutakse **psühhosotsiaalselt kriisiabi**.

• Kui tunned, et soovid kellegagi rääkida ja vajad emotsionaalset tuge, helista ohvriabi kriisitelefonile **116 006 (+372 614 7393)**. Sulle vastatakse inglise, vene või eesti keeles ööpäevaringselt.

Ukraina sõjapõgenikele on tagatud vältimatu arstiabi ja vältimatu hambaravi, COVID-19 testimine ja vaktsineerimine, ravimireseptide väljastamine.

Esmane tervisekontroll tehakse sulle vajadusel vastuvõtupunktis.

Lemmikloomad

Kui võtad Eestisse kaasa koera, kassi või valgetuhkru, pead esimesel võimalusel teavitama põllumajandus- ja toiduametit (PTA). Kaasa toodud loom peab olema vähemalt 21 päeva isolatsioonis. Lähemalt pta.agri.ee.

Autoga Eestis

Ukraina juhiluba kehtib Eestis ühe aasta alates loaomaniku alalisest Eestisse asumisest (elukoha registreerimine rahvastikuregistris).

Ukraina numbrimärgiga sõidukiga tohib Eestis ilma sõidukit registreerimata liigelda samuti ühe aasta jooksul alates Eestisse tulemisest. Ukrainas registreeritud sõidukil peab olema Ukrainas välja antud roheline kaart või Euroopa Liidu riigis või Norras, Islandil, Liechtensteinis tehtud piirikindlustus. Lähemalt lkf.ee/et/piirikindlustus-sojapogenikele.

Ühistransport

Ukraina sõjapõgenikud saavad tasuta sõita rongis, linna- ja maakonnaliinide bussides, trollis ja trammis. Tasuta sõiduõiguse saamiseks tuleb võtta kohalikust omavalitsusest või piirkondlikust ühistranspordikeskusest ühistranspordi kaart. Rongis küsitakse lisaks isikut tõendavat dokumenti.

Edasi suunatakse sind üldisesse **tervisekontrolli**, kus tehakse arstlik läbivaatus, nakkuskontrolli uuringud, vajadusel vaktsineeritakse ja kirjutatakse ravimiresepti.

Vajalikke tervishoiuteenuseid pakuvad **perearstikeskused** üle Eesti: haigekassa.ee/ukraina-sojapogenikele.

Ajutise kaitse saanud Ukraina põgenikud **ei ole automaatselt Eestis ravikindlustatud**. Pärast elamisloa saamist saad taotleda ravikindlustust Eesti inimestega võrdsetel alustel.

Ravikindlustusele on õigus näiteks üle ühe kuu kehtiva töölepingu alusel töötaval inimesel või töötukassas arvele võetud töötul. Ravikindlustatud on ka lapsed, rasedad, Eesti vanaduspensionaalised, õpilased, üliõpilased jt inimesed vastavalt ravikindlustuse seaduse reeglitele.

Kindlasti tasub end **vaktsineerida COVID-19 viiruse vastu**, mis on kõigile tasuta. Eestis on üle 75% täiskasvanustest koroonaviiruse vastu vaktsineeritud. Lähemalt vaksineeri.ee/

Toetused ja hüvitised

Kui oled saanud ajutise kaitse, on sul **õigus toimetulekutoetusele**. Kui sul Eestis arvelduskontot ei ole, kantakse see sinu nõusolekul lähisugulase või tuttava pangakontole.

Eesti pangakonto saamiseks mine pangakontoris. Paljudes pankades on konto avamine tasuta. Suuremate pankade kontaktid:

Swedbank: swedbank.ee
SEB: seb.ee
LHV: lhv.ee
Coop pank: cooppank.ee
Luminor: luminor.ee

Toimetulekutoetuse taotlemiseks mine **elukohajärgsesse kohalikku omavalitsusse**. Toetust arvestatakse pereliikmete arvu järgi: esimesele pereliikmele **150 eurot kuus**, teisele täisealisele **120 eurot kuus** ja alaealistele lastele **180 eurot kuus**. Toetust makstakse **vajaduspõhiselt**.

Peretoetuste taotlemiseks pöördu sotsiaalkindlustusameti esindusse: sotsiaalkindlustusamet.ee. **Lapsetoetust** makstakse **60 eurot** kuus esimese ja teise lapse kohta ning **100 eurot kuus** kolmanda ja iga järgmise lapse kohta. Alates kolmest lapsest makstakse **lasterikka pere toetust** 300 eurot kuus, alates seitsmest lapsest 400 eurot kuus. Kui perre sünnib laps või seal kasvab alla kolmeaastane laps, on ühel vanemal õigus saada **vanemahüvitist**.

Tasuta internetiühendus, raamatukogud

• Eestis tegutseb üle 500 raamatukogu, kus saab kasutada tasuta interneti (WiFi), arvutitöökohti, printida, teha koopiaid. Soovi korral saad raamatukogus teha ka interneti teel kaugtööd ja laenutada väljaandeid.

• Raamatukogude töötajate käest saad küsida nõu asjaajamisel riigiga ja tuge Eesti ametkondade e-teenuste kasutamisel.

• Tallinna Keskraamatukogu pakub juurdepääsu e-raamatukogu ukraina-keelsetele e-raamatutele.

Ajutise kaitse saanud sõjapõgenikele maksab **pension** edasi Ukraina Pensioniamet. Kui oled pensioniealine (sündinud aastal 1958 või varem) ning sinu pension on madalam Eesti rahvapensioni määra (275 eurot), saad sotsiaalkindlustusametist taotleda selle vahe katmist.

Puude raskusastme tuvastamiseks ja **puudega isiku sotsiaaltoetuse** taotlemiseks tuleb **lastel** (vanuses kuni 15 aastat) ja **vanaduspensionaalistel** (64 ja vanemad) esitada taotlus **sotsiaalkindlustusametile**. **Tööealised** (vanuses 16 – 64) saavad esitada **töövõime hindamise ja puude raskusastme tuvastamise taotluse Eesti Töötukassale**.

Pagulasabi infot jagab ÜRO Pagulasamet swestprotection@unhcr.org + 46 101012800 (E-R 11:00-13:00 ja 15:00-17:00)

Sõltumatu valitsusväline inimõigusorganisatsioon Eestis on Eesti Inimõiguste Keskus asylum@humanrights.ee +372 644 5148 +372 5194 9015

Ajutisest kaitsest iseseisva eluni Eestis

